

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

CÉL: A ZÖLDGAZDASÁG

2023. május 11.
Budapest

ESG és Taxonómia, EU-s irányelvek,
Rendeletek és más - KKV szempontból

Király Imre

környezetvédelmi tanácsadó
KSZGYSZ

ESG ÉS TAXONÓMIA, EU-S IRÁNYELVEK, RENDELETEK

- KKV SZEMPONTBÓL -

- Háttér
 - ENSZ fenntartható fejlesztési célok
 - Az Európai Zöld Megállapodás
 - Környezeti-társadalmi-vállalatirányítási szempontok rendszere: ESG
 - Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD
- A vállalati fenntarthatósági jelentésről szóló irányelv: CSRD
- Miként érinti ez a magyar KKV-ket?
- EU Taxonómia rendelet
- FOGALMAK

ENSZ fenntartható fejlesztési célok

- 2000: ENSZ Millenniumi Fejlesztési Céljai
- 2015: New York, ENSZ fenntartható fejlődési csúcs:
 - „Agenda 2030”: SDG-k (fenntartható fejlesztési célok) bevezetése
 - 17 SDG (169 alcél, 231 indikátor)
 - 193 ország, egyhangúlag
- Kritika: jelentős részük a fejlődő országok súlyos problémáira fókuszál (?)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

ENSZ FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSI CÉLOK

ENVIRONMENT

SOCIAL

GOVERNANCE

Az Európai Zöld Megállapodás ("Green Deal")

- **2015-16 Párizsi megállapodás:**
 - (2030: 45% majd 2050: nettó zéró) -> tagállamok
 - **1,5-2,0 °C**
 - „Az első univerzális és jogi kötőerővel bíró globális klímaváltozás-elleni egyezmény.”
- **2019:** Mind a 27 uniós tagállam elkötelezte magát amellet, hogy 2050-re, a világon elsőként - a **kontinens egészén** megvalósítja a klímasemlegességet
 - a tagállamok vállalták, hogy 2030-ig legalább 55%-kal csökkentik a kibocsátást az 1990-es szinthez képest („Fit for 55”)
- (Akkor...) Európai Unió az évtizedben **legalább 1 billió (ezer milliárd) eurót mozgósítana az Európai zöld megállapodás keretében** megvalósuló beruházásokra

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

AZ EURÓPAI ZÖLD MEGÁLLAPODÁS ("GREEN DEAL")

az Európai Bizottság nyolc szakpolitikai területen javasol új intézkedéseket:

A 2019-es európai zöld megállapodás célkitűzései

 Az EU 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlatvédelmi törekvéseinek fokozása

 Az ipar mozgósítása a környezetbarát és körforgásos gazdaság érdekében

 A fenntartható és intelligens mobilitásra való átállás felgyorsítása

 Tiszta, megfizethető és biztonságos energiaellátás

 Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megóvása és helyreállítása

 Energia- és erőforrás-hatékony építés és korszerűsítés

 Szennyezőanyag-mentességi célkitűzés a toxikus anyagoktól mentes környezetért

 A termelőtől a fogyasztóig: méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszer kialakítása

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Környezeti-társadalmi-vállalatirányítási szempontok rendszere: **ESG**

1980's: **EHS** -> 1990's: **Corporate sustainability**-> 2000's: **CSR (Corp. Social Responsibility)** -> 2010's: **ESG** (proaktív, nem reaktív)

Környezeti (environmental)	Szociális (social)	Irányítás (government)
klímaváltozás	emberi tőke	a vállalat irányítása
természeti erőforrások	gyártói felelősség	a vállalat viselkedése
Szennyezés&hulladék	érdekelt felek véleménye	
környezeti lehetőségek	szociális lehetőségek	

Környezeti-társadalmi-vállalatirányítási szempontok rendszere: **ESG**

- NEM egy konkrét direktíva, törvény vagy szabvány, hanem egy **gondolkodási keretrendszer**
- Talán a legtalálóbbr ez a megfogalmazás:

Az ESG követelményei azt mutatják meg, hogy egy cég mennyire bánik jól a tőke *minden* formájával

(azaz a pénzen kívül a környezeti és a humán erőforrásokkal egyaránt).

- Kényszer a legtöbb esetben, de több tanulmány kimutatta, hogy az ESG-elvek alkalmazása:
 - Kezdetben ugyan profitsökkenést okoz, de
 - Közép- és hosszútávon azonban hozzájárul(hat) a nyereségesebb működéshez

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezeti-társadalmi-vállalatirányítási szempontok rendszere: **ESG**

KRITIKÁK:

Az ESG járulékos, nem annyira pozitív hatásai:

- Csökkent termelékenység, növekvő költségek*

Minősítők (MSCI, Sustainalitics, Reprisk, ISS és BÉT, OPTEN):

- mögöttes adatok minősége és megbízhatósága, az értékelések inkonzisztenciája (mérések, súlyozás de még a definíciók is), a módszertanok vegyes minőségét és az átláthatóság hiányát eredményezi.
- Pl. kutatók megállapították, hogy 50 Fortune 500-as nagyvállalat 24-féle különböző mérőszámot használ a „dolgozók egészsége és biztonsága” kategóriában.
- Pl. 924 vállalat hat különböző minősítő intézettől kapott ESG-minősítését is vizsgálták, és arra az eredményre jutottak, hogy a minősítések közti eltérések 56%-át az okozza, hogy a vizsgált minősítő intézetek eltérő mutatókat használtak ugyanazon tulajdonság mérésére
- Információs asszimetria (Zöldrefestés!)
- (a megoldást egy új szempont, a „missing” bevezetése is jelenthetné, ami értékeli, hogy a vállalat mennyi ESG-információt NEM hoz nyilvánosságra)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD

Tartalma:

- 2014-ben vezette be az EU, 2018-ig fogadta el minden EU-tag ország
- Az **NFRD elsődleges célja** az átláthatóság és az elszámoltathatóság ösztönzése azáltal, hogy részletes beszámolási követelményeket fogalmaz meg és tájékoztatási kötelezettséget vezet be a nagyvállalatok számára olyan fenntarthatósági kérdésekről, mint a környezeti, társadalmi és emberi jogok. Emellett előírja a közzétett információk hitelesítésének kötelezettségét, és az adatok hozzáférhetőségét.
- Az NFRD-nek való megfelelésre kötelezett vállalatoknak tájékoztatást kell nyújtaniuk mind a saját nem-pénzügyi közzétételeikről és működésükről, mind pedig **az ellátási vagy értékláncukban részt vevő harmadik felekről**.
- „Zöldrefestés”/”Zöldre mosás” megakadályozása
- „500 munkavállaló”

(Van pénzügyi intézményekre vonatkozó "párja": SFDR)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD

A számviteli irányelvet módosító, a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv (2014/95/EU: NFRD)

- Az Európai Unióban közzétett nem pénzügyi információk következetességének és összehasonlíthatóságának javítása érdekében bizonyos **nagyvállalkozásoknak** legalább
 - a környezetvédelmi,
 - a szociális és a foglalkoztatási kérdésekre,
 - az emberi jogok tiszteletben tartására,
 - a korrupció elleni küzdelemre és a megvesztegetés kérdéseirevonatkozó információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást kell készíteniük, mely az egyedi / összevont beszámolójuk része

Követelmények:

- A vállalatok vázolják fel, milyen kockázatokat látnak e területeken,
- milyen politikákat fogadtak el a kockázatok mérséklésére, és
- milyen eredményeket értek el.

(Részletes és éves jelentéstételi követelmények.)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD

Kritikák

- Olyan jelentéstételt kér, amire több cég esetében még nem volt gyakorlat miközben **részletes útmutatók hiányoznak**
- Kötelező, **standard elemek hiánya** -> befektetők nem elégedettek:
 - **Infódömping** (több, mint 11 000 vállalat, gyakran nehezen hozzáférhető és feldolgozható jelentésekkel)
 - Nem egységes -> **nem összehasonlítható** (két EU-s szabályozás is született, de kevés gyakorlati eredménnyel)
- **Nemzetállamonként** is mód volt akár módszertani, akár scope-béli eltérésekre
- **Zöldrefestés/Zöldre mosás** (kiemelések, elrejtések, elhallgatások)
- Nem világos, hogy a profitérdekek (rövidtáv) hogyan fésülhető össze a környezeti-szociális érdekekkel (hosszútáv)
- **Nem elég nagy a "merítés"** ahhoz, hogy látható változást érjenek el

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD

Az ESG konkretizálás útja:

- Az Európai Parlament és a Tanács **2014/95/EU irányelve** (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról (**NFRD**)
- A **fenntartható finanszírozás közzétételéről szóló rendelet (EU 2019/2088)** a tőkeáramlások fenntartható befektetések felé történő átirányítása érdekében a pénzügyi piaci szereplők és a tanácsadók által a **fenntarthatósági kockázatokkal kapcsolatos átláthatóság növelése** révén, a végbefektetők egységesebb védelmének biztosítása mellett.
- Az **éghajlat-piaci referenciaértékekről szóló rendelet (EU 2019/2089)** a környezeti, társadalmi és vállalatiirányítási (**ESG**) mutatókkal **kapcsolatos egységes szabályokat állapít meg** a referenciamutatókra vonatkozóan (azok előállítására és felhasználására) az Európai Unióban és kitér a referenciamutatók különböző típusaira („Benchmark rendelet”)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Nem-pénzügyi Jelentéstételi irányelv: NFRD

A konkretizálás útja (folyt.):

- **(Taxonómiarendelet 2020/852/EU)**, amely harmonizált rendszertant hoz létre a pénzügyi termékek uniós szintű fenntarthatónak minősítésére, tovább ösztönözve a fenntartható tevékenységekbe történő befektetéseket, miközben kezeli a "zöldrefestéssel/zöldre mosással" kapcsolatos aggályokat.)
- **2022/2464/EU irányelv:** "a 2013/34/EU irányelvnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és az 537/2014/EU rendeletnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról" ("**CSRD**")

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A vállalati fenntarthatósági jelentésről szóló irányelv: **CSRD**

Menetrend:

- 2023 elején lépett életbe, kb. ötször annyi vállalatot érint majd (közvetlenül)
- első jelentéstétel **2025** elején (2024-es pénzügyi évről): **minden NFRD** alá eső cég
- **2026** (2025-ről): A tulajdonképpeni **CSRD cégek első teljes hulláma**: az előző pénzügyi évben átlagban min. 250 fő/ 40M EUR nettó bevétel/20M EUR vagyon (2/3: ✓)
- **2027** (2026-ról):
 - **tőzsdei közép vállalkozások**: az előző pénzügyi évben átlagban 50-249 alkalmazott/8M-40M EUR nettó bevétel/ 4M-20M EUR vagyon VAGY
 - **tőzsdei kisvállalkozások**: 10-49 fő/700 e – 8M EUR/ 350e – 4M EUR (tőzsdei mikrovállalkozásoknak nem kötelező & a KKV-k felmentést kérhetnek – „opt-out” - 2028-ig)
- **2029** (2028-ról): **Nem-EU-s**, 150 M EUR nettó bevétel felett, ha van az EU-ban fióktelep vagy leányvállalat (+ egyéb kritériumok)

2023

2025

2026

2027

2029

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A vállalati fenntarthatósági jelentésről szóló irányelv: **CSRD**

Legfőbb újításai:

- Minden információt a vállalatok **vezetőségi beszámolóinak részeként** tegyenek közzé
- Központi adatbankba kell feltölteni (**könnyű elérhetőség**),
- Digitális, géppel olvasható és feldolgozható formátumban (**.xhtml**)
- Kötelező tartalmi-módszertani egységesség (ESRS)- > **„Felhasználóbarát”**
- Részletesebben kidolgozott **követelmények** -> bonyolultabb
- **„Kettős lényegesség”**
- Kötelező **harmadikfeles hitelesítés**
- A **menedzsment egyértelmű felelősséget** visel (!) a jelentés tartalmáért

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A vállalati fenntarthatósági jelentésről szóló irányelv: CSRD

EFRAG: draft 1: 2022 nov -> draft 2: 2023 vége -> végső:2024 közepe

Átfogó szabványok			későbbiekben:
ESRS 1 Általános irányelvek			Sektorspecifikus szabványok
ESRS 2 Általános, stratégiai, irányítási és lényegesség felbecsülésének információs követelményei			?
Témakörönkénti szabványok			KKV specifikus szabványok
			?
Környezet	Szociális	Irányítás	
ESRS E1 Klíma	ESRS S1 Saját munkavállalók	ESRS G1 Irányítás, kockázatkezelés, belső szabályzások	
ESRS E2 Szennyezés	ESRS S2 Az értéklánc munkavállalói	ESRS G2 Üzleti viselkedés	
ESRS E3 Víz- és tengeri erőforrások	ESRS S3 Érintett közösségek		
ESRS E4 Biodiverzitás és ökoszisztémák	ESRS S4 Vásárlók és végfelhasználók		
ESRS E5 Erőforrás-felhasználás és körforgásos gazdaság			

<https://www.efrag.org/lab6>

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Miként érinti a CSRD a magyar KKV-eket?

- **Tőzsdei KKV-k** -> BÉT közreműködése: specializált értékelés (kész: 2022 dec.) -> Az elkészült módszertant a BÉT által akkreditált ESG tanácsadók fogják bemutatni a kkv-nak, valamint pilot-értékeléseket is fognak végezni annak segítségével 2023 első negyedében.
- **Beszállítói lánc** (FIGYELEM!: Német ellátási lánc átvilágításáról szóló tv.: Lieferkettengesetz (LkSG) '23.01.01: 3000 fő, 24.01.01: 1000 fő -> Németországban majdnem 5000 vállalat!)
- De pl. Franciaországban és Norvégiában is létezik ilyen rendszer.
- **Banki hitelek, pénzügyi támogatások:** pl. ESG-kérdőívek a (zöld) hitelekhez

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Miként érinti a CSRD a magyar KKV-eket?

Pénzügyi hajtóerő (pl.):

- **MNB Növekedési Kötvény Program (...hoz hasonló)**
- **Zöld jelzáloglevél program (...hoz hasonló)**
- **Zöld beruházási hitel program (EXIM Bank) (...hoz hasonló)**
- **Baross Gábor újraiparosítási hitelprogram (...hoz hasonló)**

vagy

- **EU Igazságos Átmenet Alap pénzei**

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Miként érinti a CSRD a magyar KKV-eket?

- **Igen: költséggel és plusz erőfeszítéssel fog járni**
- Kérdőívek: **adat** (adatmenedzsment: származott adatok létrehozására, tárolására, hozzáférésére, megosztására, újrahasznosításának biztosítására és megőrzésére. Főleg kvantitatív adatok.)
- Új eljárások, felelősök, jelentések (évenkénti!)
- Környezetközpontú irányítási rendszerek jó alapot nyújtanak (ISO 14001, EMAS), illetve QMS (ISO 9001), Energiairányítás (ISO 50001) stb.
- Eddigi fenntarthatósági jelentési rendszerek jó alapot nyújtanak (GRI, SASB)
- Elvileg lehet kérdezni és segítséget kérni a megrendelő végtől! (az elején, még, mivel új dolog, nem ciki...)

Az adatszolgáltatás sokszor rangsoroláshoz kell...

CSRD (EI)várható előnyei

- Hatékonyabb, hosszú távú kockázatkezelés
- A saját szervezet jobb megértése, megismerése
- Informáltabb döntéshozatal és stratégiai tervezés
- Az ESG megközelítés segít a piaci szereplők és az egyéb érdekelttek közötti kommunikációban és kooperációban (már csak azzal, hogy nem hagyjuk ki őket...)
- Az üzleti reputáció növelése az érdekelt felek és piaci szereplők szemében
- Üzleti lehetőségek, "Felelős befektetők" megjelenése
- Költségmegtakarítás és a termelékenység növelése (pl. Szinergiák felismerése révén)
- A munkaerő-toborzás és -megtartás területén előrelépés
- Célzott állami (és EU-s) támogatások várhatóak

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Példák a (még) nem-annyira-szokványos kérdésekre

- Hogyan biztosítja, hogy a munkatársak a termelés minden szintjén értsék a vállalati ESG célokat, és hogy azok hogyan érintik a munkakörükben végzett tevékenységeket?
- Mennyi hulladékuk termelődött az elmúlt pénzügyi évben? Milyen megoszlásban?
- Mennyi volt az újrahasznosításra átadott hulladék aránya az elmúlt év(ek)ben?
- A teljes vízfelhasználás mennyi volt az elmúlt évben? Ebből mennyi volt a technológia fogyasztása?
- Alkalmaznak-e szürke vagy tisztított szennyvizet és ha igen, mennyit évente?
- A tevékenységükhöz tartozó SCOPE 1 és SCOPE 2 területen mennyi volt az elmúlt évben a karbonlábnyomuk?
- Mekkora a termelésük ÜHG kibocsátása/ÜHG intenzitása?
- Hogyan tervezik a karbonlábnyomukat csökkenteni? Milyen beruházásokkal milyen csökkentést terveznek elérni? Milyen ütemezésben?

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Példák a (még) nem-annyira -szokványos kérdésekre

- Mekkora a különbség a középvezetői szinten a férfi és női alkalmazottak átlagbérezése között?
- Hány női alkalmazott van a felsővezetésben?
- Végeztetnek-e gyerekmunkát?
- Alkalmazottaik hány százaléka tartozik valamely védett társadalmi csoportba (pl. fogyatékkal élők)?
- Mekkora volt a fluktuáció Önöknél az elmúlt három évben, átlagosan?
- Végeznek-e (végeztetnek-e) munkavállalói elégedettségi felméréseket? Milyen gyakorisággal?
- Van-e a vállalkozásnak antikorrupciós szabályozása?
- Van-e a felső menedzsmentben környezetvédelmi végzettséggel bíró munkatárs?
- Van-e dedikált ESG felelős a csapatban? Melyik szintjén a vállalatirányításnak?
- Milyen intézkedéseket tettek a jelentéshez szükséges adatok biztonságát illetően?

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

PÉLDA a BÉT képzésekre

BÉT értékelés: három szintű, egyre szigorodó és számosságukban növekedő követelmények

"ESG, avagy egy új lehetőség a KKV-k életében" képzés

Pilot: EU-s támogatással, 100% támogatási intenzitással. Már lezárult a jelentkezés.

Lesznek még ilyen képzések, de már nem támogatottan.

KIK?: KKV-k **tulajdonosi** és **menedzsment** rétegének, kiemelten a **stratégiai döntéshozók**, marketing és PR területen dolgozó szakértők, továbbá minden munkavállaló

TARTALMA: A résztvevők elméleti és gyakorlati tudást szereznek arról, hogy milyen elvárásokat támaszt velük szemben az ESG értékelés és jelentés-tétel, melyek a legfontosabb ESG-kihívások, ESG-jogszabályok, ajánlások, vállalati ESG-adaptációs lépések és melyek a legfontosabb hazai és nemzetközi ESG-trendek. A résztvevők gyakorlatban hasznosítható tudást szereznek arról, hogy mindez hogyan ültethető át a KKV-k napi működésébe.

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

PÉLDA egyéb képzésekre: EFRAG saját YT csatornája

The screenshot shows the YouTube channel page for EFRAG. At the top, there is a search bar and navigation icons. The main content area features a large video player for the first video in the playlist, "Educational session on draft ESRS 1 General requirements". Below the video player, there is a playlist description and a list of six videos. The playlist description reads: "Welcome to EFRAG's new playlist dedicated to the first set of draft ESRS. Whether you want a brief introduction to the draft standards or a longer explanation, take a dive into this first set accompanied by our experts!". The playlist list includes:

- 1. Educational session on draft ESRS 1 General requirements (29:48)
- 2. Glimpse into draft ESRS 1 General requirements (6:39)
- 3. Educational session on draft ESRS 2 General disclosures (12:15)
- 4. Glimpse into draft ESRS 2 General disclosures (7:07)
- 5. Educational session on draft ESRS E1 Climate change (16:07)
- 6. Glimpse into draft ESRS E1 Climate change (4:41)

EU Taxonómia rendelet

Mi is ez?

Olyan rendszer, ami megmutatja, hogy egy tevékenység "mennyire" "zöld"

- Tisztességes neve: „A fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszere” (azaz: mi nevezhető fenntarthatónak) -> „lényeges mértékben” járul hozzá az EU környezetvédelmi céljaihoz
 - árbevétel, CAPEX, OPEX: mekkora arányában zöld
 - Legfőképpen a pénzügyi intézmények számára készül(t): Bankok, EU pénzügyi alapok de ez nem azt jelenti, hogy nekik kell megcsinálni...
 - 2020 közepén lépett „hatályba” (2+4?)
- > Aki Taxonómiára kötelezett az CSRD-re is: a jelentésben benne lesz
- (Jó példa a „delegated acts”-ek alkalmazására)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

EU Taxonómia rendelet

- A taxonómia műszaki követelményeinek kidolgozója nem az EU bürokrácia, hanem egy, felkért szakértőkből álló csoport (Technical Expert Group: „TEG”)
„Tagjai közt megtalálhatóak az üzleti élet lobbistáitól a környezetvédő szervezetekig számos terület képviselői. Ez a szakértői csoport alakítja ki a rendszer gerincét adó technikai jellegű követelményekből álló szűrőket.”
- Az első, előzetes leírást 2018-ban jelentették meg és 2020 márciusában jelent meg a teljes szűrőrendszer első verziója (a TEG első jelentése), ami az időközben beérkezett nagy mennyiségű észrevételt és finomítási javaslatot is beépítette a tartalomba, beleértve az Európai Parlament és Tanács, vagy a tagállamok észrevételeit is. (Ezt akkor még nem léptették életbe, felkészülési - és további konzultációs - időt biztosítva az érintetteknek.)

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

EU Taxonómia rendelet

Folyamat lépései:

1. Azonosítani a vállalat üzleti tevékenységeit -> az EU taxonómián belül:
kb.: milyen NACE-kód (TEÁOR)
2. Ezt követően az adott tevékenységeket a „technikai szűrési kritériumok” szerint szükséges megvizsgálni abból a szempontból, hogy jelentősen hozzájárulnak-e a **hat meghatározott környezetvédelmi cél** legalább egyikéhez:
 - a) éghajlatváltozás mérséklése
 - b) éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
 - c) vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme
 - d) körforgásos gazdaságra való átállás
 - e) szennyezés megelőzése és csökkentése
 - f) biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása
3. “Jelentős károkozás elkerülésének elve”: a többi területen okoz-e jelentős kárt? **(DNSH)**
4. Végül biztosítani kell a meghatározott „minimális szociális védelem” teljesülését

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

EU Taxonómia rendelet

Taxonómia iránytű (Compass)

◆	Sector	◆	Activity	Climate mitigation	Climate adaptation	Water
	Energy		Storage of thermal energy	⊕ E	⊕	
	Energy		Transmission and distribution networks for renewable and low-carbon gases	⊕	⊕	
	Energy		Transmission and distribution of electricity	⊕ E	⊕	
	Environmental protection and restoration activities		Restoration of wetlands	⊕	⊕ E	
	Financial and insurance activities		Non-life insurance: underwriting of climate-related perils		⊕ E	
	Financial and insurance activities		Reinsurance		⊕ E	
	Forestry		Afforestation	⊕	⊕ E	
	Forestry		Conservation forestry	⊕	⊕ E	
	Forestry		Forest management	⊕	⊕ E	
	Forestry		Rehabilitation and restoration of forests, including reforestation and natural forest regeneration after an extreme event	⊕	⊕ E	
	Human health and social work activities		Residential care activities		⊕	
	Information and communication		Computer programming, consultancy and related activities		⊕	
	Information and communication		Data processing, hosting and related activities	⊕ T	⊕	
	Information and communication		Data-driven solutions for GHG emissions reductions	⊕ E		
	Information and communication		Programming and broadcasting activities		⊕ E	
	Manufacturing		Manufacture of aluminium	⊕ T	⊕	
	Manufacturing		Manufacture of anhydrous ammonia	⊕	⊕	

EU Taxonómia rendelet

Electricity generation using solar photovoltaic technology contribution to climate adaptation

Description ^

Construction or operation of electricity generation facilities that produce electricity using solar photovoltaic (PV) technology.

Where an economic activity is an integral element of the 'Installation, maintenance and repair of renewable energy technologies' as referred to in Section 7.6 of this Annex, the technical screening criteria specified in Section 7.6 apply.

The economic activities in this category could be associated with several [NACE](#) codes, in particular D35.11 and F42.22 in accordance with the statistical classification of economic activities established by [Regulation \(EC\) No 1893/2006](#).

Substantial contribution criteria ^

1. The economic activity has implemented physical and non-physical solutions ('adaptation solutions') that substantially reduce the most important physical climate risks that are material to that activity.
2. The physical climate risks that are material to the activity have been identified from those listed in [Appendix A](#) to this Annex by performing a robust climate risk and vulnerability assessment with the following steps:
 - a. screening of the activity to identify which physical climate risks from the list in [Appendix A](#) to this Annex may affect the performance of the economic activity during its expected lifetime;
 - b. where the activity is assessed to be at risk from one or more of the physical climate risks listed in [Appendix A](#) to this Annex, a climate risk and vulnerability assessment to assess the materiality of the physical climate risks on the economic activity;
 - c. an assessment of adaptation solutions that can reduce the identified physical climate risk.

The climate risk and vulnerability assessment is proportionate to the scale of the activity and its expected lifespan, such that:

- a. for activities with an expected lifespan of less than 10 years, the assessment is performed, at least by using climate projections at the smallest appropriate scale;
 - b. for all other activities, the assessment is performed using the highest available resolution, state-of-the-art climate projections across the existing range of future scenarios⁽²³²⁾ consistent with the expected lifetime of the activity, including, at least, 10 to 30 year climate projections scenarios for major investments.
3. The climate projections and assessment of impacts are based on best practice and available guidance and take into account the state-of-the-art science for vulnerability and risk analysis and related methodologies in line with the most recent Intergovernmental Panel on Climate Change reports⁽²³³⁾, scientific peer-reviewed publications and open source⁽²³⁴⁾ or paying models.
 4. The adaptation solutions implemented:
 - a. do not adversely affect the adaptation efforts or the level of resilience to physical climate risks of other people, of nature, of cultural heritage, of assets and of other economic activities;
 - b. favour nature-based solutions⁽²³⁵⁾ or rely on blue or green infrastructure⁽²³⁶⁾ to the extent possible;
 - c. are consistent with local, sectoral, regional or national adaptation plans and strategies;
 - d. are monitored and measured against pre-defined indicators and remedial action is considered where

Do no significant harm criteria ^

Climate mitigation ^

Water ^

Circular economy ^

The activity assesses availability of and, where feasible, uses equipment and components of high durability and recyclability and that are easy to dismantle and refurbish.

Pollution prevention ^

N/A

Biodiversity ^

Minimum safeguards ^

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

EU Taxonómia rendelet

Időrend: 2023 januárjától tervezték a teljes rendszer felállítani:

Environmental Objectives	Reporting requirements		
	Reporting 2023 (on 2022)	Reporting 2024 (on 2023)	Reporting 2025 (on 2024)
Climate-related (1-2) Climate change mitigation Climate change adaptation	Taxonomy eligibility and (for the first time) taxonomy alignment	Taxonomy eligibility and alignment	Taxonomy eligibility and alignment
Non-climate-related (3-6) Sustainable use and protection of water and marine resources Transition to a circular economy Pollution prevention and control Protection and restoration of biodiversity and ecosystems	No reporting required	No reporting required	Taxonomy eligibility and alignment

- Zöldrefestés? (idéntől: atomenergia - 2045, gáz: 2030 -> EU NetZero miatt)
- Hiányzó 4 rész : ez év május 3-áig lehetett véleményezni a tervezetet. Ez év júniusában tervezik elfogadni (?)
- A megvalósítása sok szakértői munkával jár (lobbiérdekek)

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Fogalmak: „Lábnyomok”

- **Karbonlábnyom:** Segítségével mérhetővé válik, hogy az emberi tevékenység milyen mértékben járul hozzá a globális felmelegedéshez. A karbonlábnyom azt mutatja, hogy egy cég tevékenysége, egy ember életmódja vagy egy termék életciklusa nyomán mennyi üvegházhatású gáz (ÜHG) kerül közvetetten és közvetlenül a levegőbe. A karbonkibocsátás az összes üvegházhatású gáz kibocsátást jelenti. Minél nagyobb a karbonlábnyom, annál nagyobb az éghajlatváltozásra mért hatás.
 - Formailag a számítás egyszerű: valami természetes mértékegységet megszorunk a "mágikus" faktorra. Az ördög meg a részletekben lakozik...
 - **Saját teljesítmény méréséhez, benchmarknak jó – teljesítmények összehasonlításához már nem feltétlen.**
- **Vízlábnyom:** A vízlábnyom leegyszerűsítve azt mutatja, hogy hány liter vízre van szükség egységnyi mennyiségű termék előállításához, valamint a fogyasztóhoz kerüléséhez.
- +1: **Életciklus-elemzés:** Az életciklus-elemzés (life-cycle assessment, LCA) egy termék, folyamat vagy szolgáltatás teljes életútja során vizsgálja annak környezetre gyakorolt potenciális hatásait.

Egy termék "életútjának" nevezzük a szükséges nyersanyag bányászatától és előkészítésétől a termék gyártásán keresztül a termék használatáig és a használat után keletkező hulladék hasznosításáig vagy kezeléséig terjedő szakaszt.

Folyamat, illetve szolgáltatás esetén az anyag- és energiafelhasználásnak, illetve magának a folyamatnak a környezeti hatásait vizsgálják.

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Fogalmak:

„Lényegesség”

Nincsenek igazán szilárd alapok, definíciók...

"Megadja az érdekelt felek számára legnagyobb értékkel bíró mutatók halmazát."

- **Kezdetben:** pénzügyi alapon → mi mozgat meg sok pénzt a vállalat működésében? Hogyan hat valami a vállalat értékére? (befektető központú, "önző" vállalati szempontból)
 - Új szempontok: környezetvédelem, szociális-társadalmi kérdések: "nem-pénzügyi" materialitás (általában: külső társadalmi nyomás)
- > „**kettős lényegesség**”
- Új típusú adatok és tényezők hozzáadásával befolyásolhatja az elemzési és döntési folyamatokat (GRI: az adott üzleti tevékenységnek az emberekre és a környezetre gyakorolt hatását vizsgálja a lényegességgel kapcsolatban)
 - "érintett felek" / "érdekelt felek" (a.k.a: "stakeholderek"): külső és belső; pénzügyi vs. kiterjesztett
 - Vannak azért konkrétabb előírások is a különböző beszámolási rendszerekben, pl. üzletág vagy tevékenység alapján, ahol előre meghatározott lényegességek (is) vannak

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

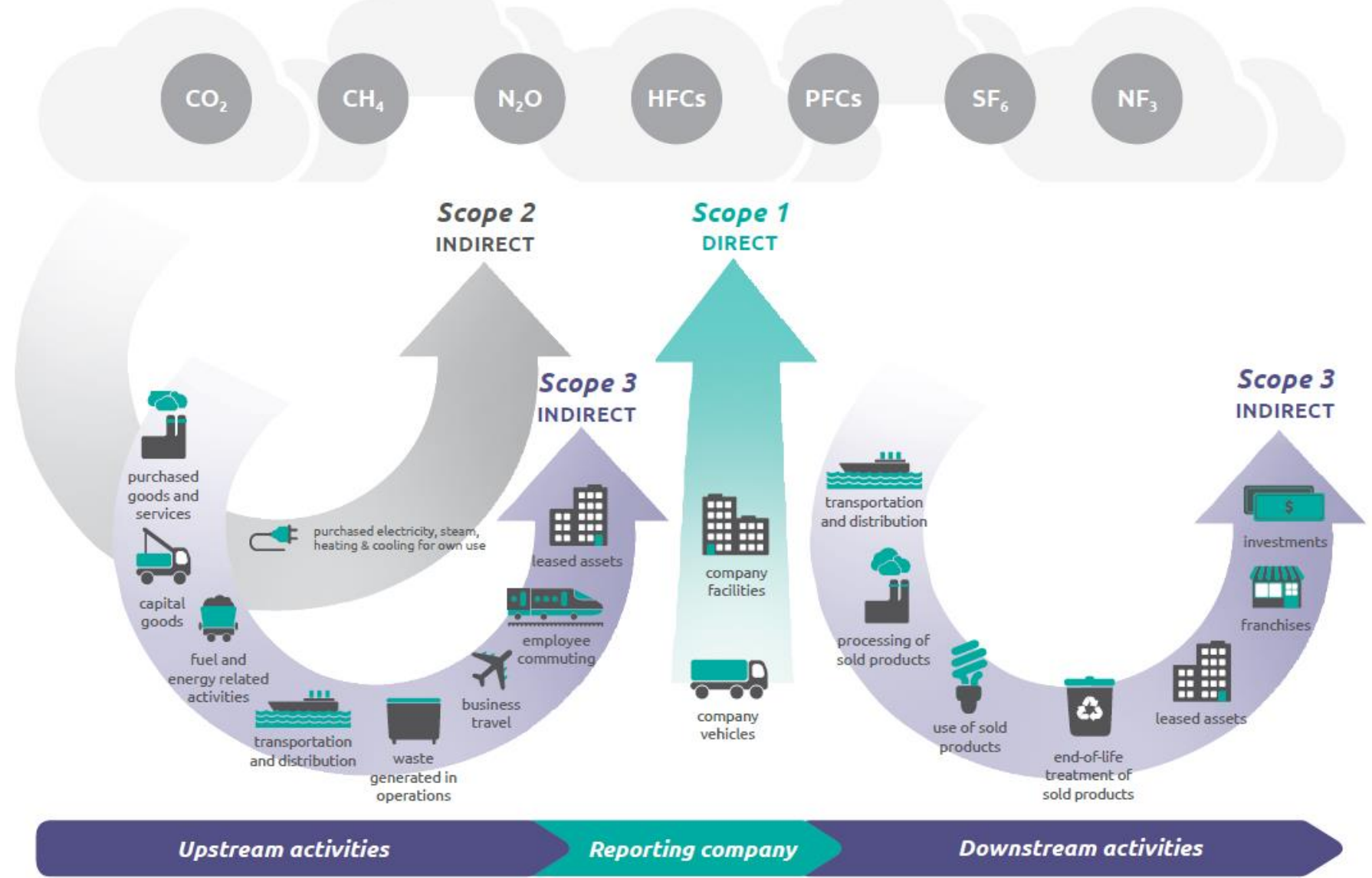
Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Fogalmak: „Scope” és az áramok

SCOPE 1, 2 és „Upstream”, „Downstream”

Source: Figure 1.1 of Scope 3 Standard.

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Fogalmak: Zöldrefestés

- **Eredet**
- **Definíciók:**
 - „AZ AMERIKAI CORPORATE WATCH SZERVEZET MEGHATÁROZÁSA SZERINT A ZÖLDREFESTÉS:
 - 1) Környezetpusztító vagy társadalmilag ártalmas cégek arra irányuló kísérlete, hogy úgy őrizzék meg vagy terjesszék ki piacaikat, hogy környezetbarátnak vagy a szegénység elleni küzdelem bajnokainak tettetik magukat.
 - 2) Bármilyen, a fogyasztók vagy a döntéshozók agymosására irányuló kísérlet, amely azt kívánja elhitetni, hogy a szennyező óriásvállalatok a fenntartható fejlődés meghatározó tényezői.
 - „olyan marketingstratégiákról van szó, amelyek eredményeként a vállalat azt sugallja, kommunikálja a fogyasztói számára, hogy környezettudatosan gondolkodik, tevékenykedik” <- ez, önmagában, nem bűn!
- **Amire pl. érdemes figyelni:**
 - Következetlenségek a kommunikációban de méginkább a cég viselkedésében (termékpalettában pl.)
 - Egzotikus jelek, címkék – ami mögött nincs leírás, magyarázat
 - Létező, „komoly” jelölés: a termékre vagy egy részére? Egy termékcsoporthoz egyetlen termékére?
 - Elnevezésekben csúsztatás, „üres” fogalmak
- Nem hozzáértőnek nehéz műfaj (vásárlónak, cégnek egyaránt)

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Fogalmak: Zöldrefestés

A zöldre festés/greenwashing olyan

- konkrétumokat vagy általánosságokat
- *állít, sugall vagy hallgat el*
- *a termék, vállalkozás vagy kezdeményezés,*
- *környezeti előnyeiről vagy környezeti hatásáról,*
- *a terméken képi vagy szöveges kommunikációban vagy ezekhez kapcsolódóan (pl. hirdetésben),*
- amelyek alkalmasak vásárlói, befektetői vagy egyéb érintetti (pl. munkavállalói) döntésének befolyásolására,
- de amelyeket független és igazolható,
- fogyasztók számára *nyilvánosan, közérthetően, egyszerűen hozzáférhető módon* nem támaszt alá.

(Tudatos Vásárlók Egyesülete)

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

További fogalmak:

- **Zéró kibocsátás vs. Nettó zéró kibocsátás vs. Karbonsemlegesség vs. Klímasemlegesség**
- **Ellensúlyozás azaz „offset”**: gyakorlatilag egy könyvelési rendszer. Általában olyan technológiák támogatását jelenti, amelyek (valahol máshol a világon) csökkentik a károsanyag-kibocsátást (pl. energiahatékonyság, alternatív energiaforrások) vagy szénelnyelő megoldásokat alkalmaznak. (Szénelnyelőnek nevezünk minden olyan rendszert, amely több szenet nyel el, mint amennyit kibocsát.)
- **A természetén alapuló megoldások valószínűleg**
 - megakadályozzák az üvegházhatású gázkibocsátások forrásuknál való csökkentését és a biodiverzitás csökkenésének megállítását;
 - több monokultúrás faültetvényhez, extenzív mezőgazdasághoz és földrabláshoz vezetnek;
 - aláássák a népek szuverenitását és jogait;
 - és voltaképpen csak a cégek profitabilitását segítik elő.

A kifejezés jól hangzik, de tág és homályos: takarhat valódi megoldásokat (pl. ökológiai rendszerek helyreállítása az őslakosokkal együttműködve) vagy olyan káros tevékenységeket, mint a monokultúrás energetikai faültetvények létrehozása.

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Fogalmak:

„Csökkentés” vs. „Alkalmazkodás”

A klímaváltozás megoldására való törekvés két irányból közelíthető:

☞ A **kibocsátás-csökkentés (mitigáció)** a klímaváltozást okozó üvegházhatású gázok légkörbe juttatásának csökkentését jelenti, mellyel megelőzhető a klímaváltozás felgyorsulása.

☞ Az **alkalmazkodás (adaptáció)** pedig a jelenlegi vagy a közeljövőben bekövetkező változásokra való felkészülést fejezi ki.

Az **alkalmazkodás célja** az lenne, hogy csökkentsük az éghajlatváltozás hatásaiból (például a tengerszint emelkedéséből, az intenzívebb szélsőséges időjárási eseményekből vagy az élelmiszer-ellátás bizonytalanságából) származó kockázatokat.

De magában foglalja az éghajlatváltozással kapcsolatos **potenciális előnyös lehetőségeket** (például hosszabb tenyészidőszakok vagy egyes régiókban megnövekedett terméshozamok) kihasználását is.

Ahogy haladunk előre, és az erőfeszítések eredménye látszik (...), egyre inkább az adaptáció kerül előtérbe.

A rosszul végrehajtott adaptáció növelheti a sérülékenységet! (pl. áthelyezi - akár földrajzilag, akár pl. más társadalmi csoportokra - a nyomást, vagy a rövid távú megoldások hosszú távon kontraproduktívak)

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

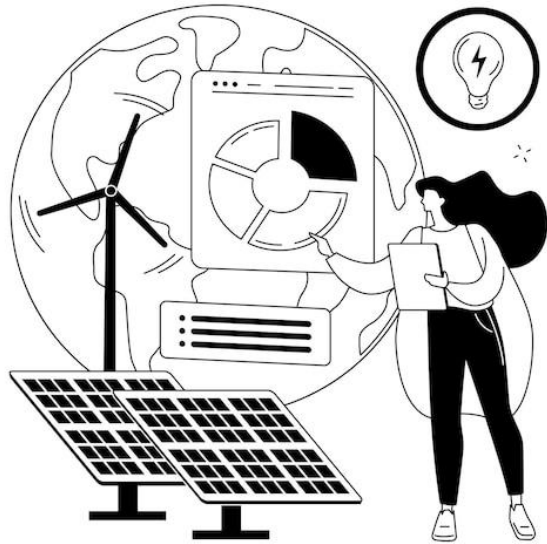

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

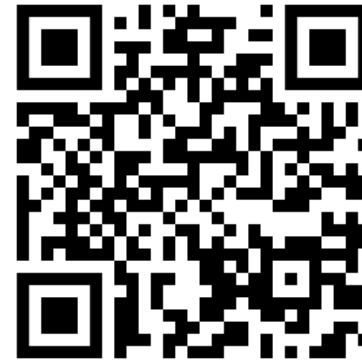

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

További fogalmak:

KSZGYSZ NetZero munkacsoport

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

ÖSSZEFOGLALÁS

- Még nagyon az elején vagyunk (?)
- Érdeemes már most mozdulni, és nem csak a „versenyelőny” miatt.
- **Hol áll a klímaváltozás, érdemes küzdeni?**

A klímaváltozás maga is csak tünet. Ha ezt – esetleg - sikerül kezelnünk, számos másik válság "jön" (víz, élelmiszer, energia, pandémiák, lakhatás de pl. MI-krízis - stb.).

A legtöbb krízisnek igazából egy oka van: A földünk (jelenleg) zárt rendszer, mi meg sokan vagyunk és nem gondolkodunk előre.

- Nemnövekedés (degrowth) (v.ö.: 8. SDG cél...)
- Mélyalkalmazkodás
- Jövő kutatás

Köszönöm a figyelmet!

kiraly.imre@kszgysz.hu

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM